

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 713/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság K. Á. magánszemély (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott fellebbezés tárgyában – 18 igen és 1 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 62/2018. (IV. 8.) számú határozatának fellebbezéssel támadott részét megváltoztatja és a Városkép című nyomtatott sajtótermék kiadóját, a Városgazda XVIII. Kerület Nonprofit Zrt.-t 1.380.000 Ft, azaz egymillió-háromszáznyolcvanezer forint összegű bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett fizetési számlaszámára – 10032000 - 01040391 - 00000000 – jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni az alábbi bírságazonosító számot: V182090761. A bírság meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 13-án 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

[1]Beadványozó 2018. április 6-án kifogást nyújtott be a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdése c) pontjának megsértésére hivatkozva Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB). Beadványában előadta, hogy Városkép című önkormányzati lap 2018. április 3-án megjelent számában Kucsák László, a FIDESZ-MPSZ és KDNP közös jelöltje 7 alkalommal szerepel úgy, hogy több helyen is az oldal jelentős részét elfoglaló, róla készült fényképpel ellátott cikkel jelenik meg, és azokon a helyeken is, ahol a fényképe nem látszik, a neve különböző módokon ki van emelve. Álláspontja szerint ez a megjelenítés – az általános olvasóból kiindulva, aki a képekre és a szalagcímekre koncentrálna (Kvk.III.37.236/2018/4. számú végzés [26]), és amiatt is, hogy az adott sajtótermék a választási kampányidőszakban folyamatosan elérhető (internetes hivatkozáson keresztül), így eljut a választókhoz, – Kucsák László népszerűsítésére alkalmas. Rögzíti, hogy a lapban Kucsák Lászlón kívül más ellenzéki képviselő nem szerepel.

[2]Előadta, hogy a fentiek alapján a Városkép című újság kifogással érintett, április 3-i lapszáma alkalmas az általános olvasó befolyásolására és Kucsák László, a FIDESZ-MPSZ és KDNP jelöltjének népszerűsítésére, valamint mindez a jelölt részére más jelöltek általi behozhatatlan előny biztosít. Az önkormányzati lap azáltal, hogy Kucsák Lászlón kívül más jelöltet nem jelenít meg, álláspontja szerint feladta a semlegesség látszatát, és a választáson induló egyik jelölt mellé állt.

[3]Hivatkozott arra is, hogy a Kúria gyakorlata alapján másodlagos az a tény, hogy a jelöltet jelöltként vagy képviselőként mutatják be (Kvk.III.37.236/2018/4. számú végzés [26]). Az ilyen típusú megjelenítés, még akkor is, ha adott esetben nem minősíthető politikai hirdetésnek, alkalmas arra, hogy megbontsa a jelöltek közötti esélyegyenlőséget, ezáltal a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjába ütközzön (Kúria Kvk.I.137.394/2014/2. számú végzés).

[4]Rögzítette, hogy az önkormányzati lapban megjelent, Kucsák Lászlót népszerűsítő hírek kimerítik a Ve. 141. §-ában foglalt kampánytevékenység fogalmát. Az önkormányzati sajtótermék azzal, hogy Kucsák Lászlót más jelöltekhez képest túlzó módon szerepeltette, helyi szinten megbontotta a jelöltek közötti esélyegyenlőség elvét, megsértve a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, a jelöltek egyenlőségére vonatkozó követelményt.

[5]Mindezek alapján kérte az OEVB-t, hogy a kifogásának adjon helyt, állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, tiltsa el a jogsértőt a további jogszabálysértéstől, azaz a Városkép című újság a jelen kifogással érintett számát tegye elérhetetlenné az

internet számára, valamint a kiadót kötelezze arra, hogy a Városkép nyomtatott példányait a továbbiakban ne juttassa el a választókhöz.

[6]Az OEVB 62/2018. (IV. 8.) számú határozatában a kifogásnak helyt adott és megállapította a jogsértést. A határozat indokolása a bizottsági tagok kifogás alapján folytatott vitájában elhangzott érveit rögzíti. Mindezen túl tartalmazza az arra vonatkozó döntést is, hogy a jogsértéstől való eltiltást mellőzi, illetve azt, hogy 2 igen és 4 nem szavazattal úgy döntött, hogy nem szab ki bírságot.

II.

[A fellebbezés tartalma]

[7]Az OEVB határozatával szemben Beadványozó 2018. április 8-án 16 óra 11 perckor elektronikus úton fellebbezést nyújtott be. Beadványában előadta, hogy az OEVB határozata jogsértő abban a tekintetben, hogy bírság kiszabását nem tartotta indokoltnak. Rögzítette, hogy a kifogásából is kitűnik, hogy a Városkép c. újság ebben a választási eljárásban hányszor szegte meg a választási alapelveket. Álláspontja szerint az, hogy az OEVB a kifogásnak helyt adott, megállapította a jogsértést, de nem szabott ki bírságot, irat- és jogellenes döntést hozott. Álláspontja szerint megállapítható az ismételt jogsértés, illetve az érintettek körének nagyságát, valamint a jogsértés súlyát és szándékosságát figyelembe véve jelentős jogsértést követett el a Városkép.

[8]Mindezek alapján kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság a fellebbezést változtassa meg úgy, hogy az OEVB által megállapított jogsértésen túl a Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontjára, valamint a 219. §-ra tekintettel szabjon ki bírságot.

III.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[9]A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozott.

[10] A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján a másodfokú eljárás keretében a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást a választásra irányadó jogszabályok és a fellebbezés keretei között vizsgálja.

[11]Az OEVB, bár határozata nem tartalmaz részletes jogi okfejtést, a kifogásnak helyt adott és megállapította a jogsértést, vagyis azt, hogy a Városkép című újság 2018. április 3. számával a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. megsértette a kifogásban hivatkozott Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontját azzal, hogy Kucsák Lászlót, a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös egyéni választókerületi jelöltjét népszerűsítette.

[12] Nemzeti Választási Bizottságnak a fellebbezés alapján, amely az OEVB-nek kizárólag a bírság mellőzésére vonatkozó döntését vitatta, abban kellett állást foglalnia, hogy az OEVB – a határozatában megállapított tényállás és az annak

alapján meghozott, a jogsértést megállapító döntés tükrében – helytállóan foglalt-e állást a bíróság mellőzése vonatkozásában. Mivel az OEVB határozata ez utóbbi kérdésben nem tartalmazza a mérlegelés szempontjait, ezért a Bizottság a kifogás alapján az alábbi megállapításokat teszi.

[13] A Ve. 152. § (2) bekezdése és a 219. §-a rendelkezik a választási bizottság által kiszabható bírságról. A törvényi rendelkezés értelmében a választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bíróság kiszabása, illetve a bíróság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintett sajtótermék jellemzőit, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe.

[14] A 219. § (1) bekezdése szerint a bíróság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bíróság legmagasabb összege a 152. § (3) bekezdése szerint a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötvenszerese.

[15] A kifogás tárgyává tett sajtótermék, a Városcép című újság nyomtatott sajtótermék, ami impresszuma szerint Budapest XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának díjtalan közéleti lapja. A lap kiadója a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt., amely Budapest XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaság. A Városcép című újság kéthetente jelenik meg 42.000 példányban.

[16] A Nemzeti Választási Bizottság az országgyűlési képviselők 2018. évi eljárásában jelen döntés meghozataláig két esetben bírált el olyan fellebbezést, amelynek tárgya a Városcép c. lap valamely száma volt. A 426/2018. számú határozatában az OEVB 46/2018. (III. 7.) számú határozatát megváltoztatva a kifogást érdemi vizsgálta nélkül utasította el. Az NVB határozatával szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Kúria Kvk.I.37.329/2018./3. számú végzésével szintén érdemi vizsgálat nélkül utasította el. Tekintettel arra, hogy az említett eljárásban nem született érdemi döntés, így jelen eljárásban ezek a döntések a jogsértés ismétlődő jellegének megállapítása kapcsán nem vehetők figyelembe.

[17] Az NVB 604/2018. számú határozatában a Városcép c. kiadvány XXVII. évfolyam 2018/2. különszám tekintetében megállapította, hogy ezzel a lapszámmal a Városgazda XVIII. Kerület Nonprofit Zrt. megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek közötti eljárási alapelvet amiatt, hogy Kucsák Lászlót, a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös egyéni választókerületi jelöltjét népszerűsítette. A Nemzeti Választási Bizottság 604/2018. számú határozatát a Kúria Kvk.I.37.417/2018/2. számú, 2018. április 5-i végzésével hagyta helyben. Tekintettel arra, hogy a Kúria döntése a kifogással érintett 2018. április 3-i lapszám kiadását követően jelent meg, így a hivatkozott döntések a jogsértés ismétlődő jellege kapcsán szintén nem vehetők figyelembe.

[18] A Bizottság álláspontja szerint azonban a jogsértés ismétlődő jellegének hiányában is megalapozott Beadványozó bírság kiszabása iránti kérelme, az alábbiak miatt.

[19] Ahogyan az már a fentiekben rögzítésre került, a jogsértéssel érintett sajtótermék önkormányzati lap, amelyeknek a választási kampányidőszakban irányadó, a Ve.-nek megfelelő szerkesztési gyakorlatára vonatkozó kúriai és NVB joggyakorlat a sérelmezett lapszám megjelenésekor már széles körben ismert volt. A Ve. esélyegyenlőségi alapelveinek az önkormányzatok/gazdasági társaságaik országgyűlési választási kampány tartama alatt folytatott kiadói tevékenységére gyakorolt hatásával ugyanis a Kúria már több választási időszakban, több végzésében foglalkozott. A 2018. évi országgyűlési választások kapcsán a Kvk.III.37.236/2018/4. számú végzésének [20], [21] és [22] pontjai, és a Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzés összefoglalták a kampányidőszakban a Ve. szempontjából jogszerű kiadói magatartás ismérveit. A IV/579/2018. AB határozat [30] pontja pedig a választási kampányidőszakra tekintettel fogalmazta meg, hogy meghatározott körben alkotmányosan indokolhatóvá és szükségessé válhat a tájékoztatást érintő egyes követelmények előírása. A Nemzeti Választási Bizottság eljárásában irányadónak tekinti azt a Kúria és az Alkotmánybíróság által megfogalmazott tételt, hogy az önkormányzati lapok szerkesztői szabadságának korlátját jelenti a helyi közhatalomtól a választási kampányban elvárt és a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjából következő semleges pozíció.

[20] A Bizottság értékeli azt is, hogy a kifogásolt lapszámban Kucsák László jelöltön kívül – noha nem jelölte, hanem országgyűlési képviselői minőségében jelent meg, ami azonban szintén alkalmas a népszerűsítésre – a választókerületben induló egyetlen jelölt sem kapott megjelenési lehetőséget, ami szándékos jogsértésre utaló körülmény.

[21] A Bizottság a bírság összegének meghatározása során figyelemmel volt arra is, hogy a jogsértés a kampányidőszak legvégén, a szavazás előtti 5. napon valósult meg, és, hogy a következő lapszám a választás napját követően fog megjelenni, így az esélyegyenlőség helyreállítására ebben a kampányidőszakban már nincs lehetőség. A Bizottság súlyosító körülményként értékeli azt is, hogy a nagyszámú – 42.000 példány – ingyenes terjesztés által széles körben valósult meg a jogsértés.

[22] Enyhítő körülményként veszi figyelembe a Bizottság azt, hogy jelen esetben nincs szó ismételt jogsértésről, mivel az NVB jogsértést megállapító 604/2018. számú határozata a kifogással érintett lapszám megjelenésekor még nem volt jogerős, az azt helybenhagyó Kvk.I.37.417/2018/2. számú kúriai döntés a kiadást követő 2. napon, április 5-én született meg.

[23] Fentiekre tekintettel a Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján az OEVB 62/2018. (IV. 8.) számú határozata fellebbezéssel érintett részét a rendelkező részben foglaltak szerinti változtatta meg.

[24] A Nemzeti Választási Bizottság arra tekintettel, hogy a fellebbezés egyéb jogkövetkezmények alkalmazását nem kérte, illetve a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontja szerinti eltiltás és a 152. § (1) bekezdés b) pontja szerinti közzétételre kötelezés alkalmazása miatt, hogy a döntés meghozatalára az országgyűlési képviselők választását követően kerül sor, nem rendelkezett.

IV.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[25] A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontján, 152. §-án, a 218. §-án, a 219. §-án, a 231. § (4) és (5) bekezdés b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1) bekezdésén, (2) bekezdésén és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 10.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke